

Nummer 296

DORPSBLAD ANDEL

30STE JAARGANG NUMMER 6
FEBRUARI 2022

“AKTU – AEL”

COLOFON:

Jaargang 30
Seizoen 2021-2022

DORPSBLAD ANDEL wordt uitgegeven onder auspiciën van Ondernemersvereniging "De Linden" te Andel. Maandelijks verschijnt Aktu-Ael, alleen de maanden **juli** en **augustus** verschijnt het dorpsblad **niet**. Aktu-Ael wordt verspreid in Andel en wordt toegezonden aan belanghebbenden. De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud. Overnemen van teksten uit dit blad is toegestaan.

Redactie:

Kees en Ria van der Linden,
Abraham Kuiperstraat 28,
4281 ME ANDEL,
tel. 0183-449304 / 06-53945404

Bankrekening:

NL17 RABO 03415 19 677
Ondernemersvereniging
De Linden, t.n.v. Dorpsblad Andel.

Kopij plaatsing is vrij voor iedereen, behoudens degene die enig commercieel belang dient. De redactie mag kopij weigeren, zonder opgaaf van redenen.

Adverteren is toegestaan voor alle ondernemers uit Andel. Elders gevestigde ondernemers kunnen eveneens adverteren, zij mogen in geen concurrentieverhouding staan met Andelse ondernemers. Advertenties dienen zoveel mogelijk druk klaar aangeleverd te worden.

Teksten dienen getypt, of via email aangeleverd te worden.

c.vanderlinden@hetnet.nl

Tarieven advertenties in Euro's per uitgave

Formaat	10x	5x	1x-4x
1/1 A4	132,50	140,-	147,50
3/4 A4	102,50	110,-	117,50
1/2 A4	80,-	87,50	95,-
1/3 A4	64,-	71,50	79,-
1/4 A4	52,50	60,-	67,50
1/8 A4	37,50	45,-	52,50

Ondernemersvereniging "DE LINDEN" - Andel

AKTU-AEL

'Vrienden va Aktu-Ael'
19
Seizoen 2021 - 2022

Beste Aktu-Ael lezers, vindt u ook dat dit Andelse dorpsblad moet blijven, dan kunt u 'Vriend van Aktu-Ael' worden. Hieronder vindt u de gegevens om het dorpsblad financieel te ondersteunen.

Rekeningnummer:

NL17RABO0341519677 t.n.v.
Dorpsblad Aktu-Ael. Alle giften
zijn van harte welkom.

INLEVERDATA KOPIJ VOOR 2022

Dit zijn de data voor het inleveren
van de kopij in 2022.

2 maart 2022
6 april 2022
4 mei 2022
8 juni 2021
1 september 2022
5 oktober 2022
2 november 2022
7 december 2022

Kees en Ria van der Linden

ONDERNEMERS VERENIGING DE LINDEN

Langzamerhand gaan we weer naar het normale leven, de winkels zijn weer open en de horeca tot 22.00 uur, al heeft daar iedereen niet genoeg aan om voldoende omzet te maken. Het zal bij sommige ondernemers lang duren eer alles weer normaal is en de verliezen zijn weggewerkt, want de indruk wordt gewekt dat elke ondernemer steun heeft gekregen, maar dat is zeker in ieder geval niet zo.

Sommige hebben steun gekregen voor de loonkosten personeel, maar de rest van vaste kosten gaan gewoon door en dan spreek ik nog niet eens over inkomen voor de ondernemer zelf. En dan zijn er ook ondernemers die overal buiten de boot zijn gevallen en helemaal niets hebben gekregen. De enige die daar kan helpen dat bent u, door zoveel mogelijk lokaal te kopen.

Ook als ondernemersvereniging gaan we weer plannen maken. We wachten nog even af, want we vrezen nog dat het weer wordt

terug gedraaid, maar zoals het nu uitziet gaan we minimaal weer paaseieren zoeken. De kinderen dan bedoel ik.

Website

Afgelopen periode hebben we hard gewerkt aan een nieuw site en hij is in de lucht, kijkt u maar eens op www.ovandel.nl. Bij iedere ondernemer kunt u door loggen naar zijn eigen website of bellen of mailen. Zelfs kunt u, als de ondernemer dat heeft, naar LinkedIn of Facebook.

Dus het wordt u heel gemakkelijk gemaakt om in contact te komen met de plaatselijke ondernemers. Probeer het uit en u zult zien dat het werkt, niet meer zoeken naar een telefoonnummer of mailadres. Elk lid van de ondernemersvereniging is via één site te bereiken. Wij zijn blij en ook een beetje trots dat we nu een site hebben die weer van 2022 is. Hebt u nog suggesties, schroom niet en stuur ons een mail aan info@ovandel.nl.

Namens bestuur OV De Linden
Ad de Graaf

keukenhoff

KEUKENHOFF TANKENS B.V.

**Keukens, sanitair en tegels van
verschillende merken**

Openingstijden: Dinsdag t/m vrijdag: 09.00 - 17.30 uur
Vrijdag koopavond: 18.30 - 21.00 uur
Zaterdag: 10.00 - 16.00 uur

Julianastraat 6 | 4281 NR Andel | 0183-442502
info@keukenhoff.nl | www.keukenhoff.nl

tankens

TANKENS ANDEL B.V.

**Bouw, ontwikkeling en
toelevering**

TANKENS PROJECTONTWIKKELING B.V.

Hoofdgraaf 69a | 4281 NN Andel | 0183-441841
info@tankens.nl | www.tankens.nl

tankens

TANKENS BOUWMATERIALEN B.V.

**Bouwmaterialen tegen scherpe
prijzen uit voorraad leverbaar**

Openingstijden:
Maandag t/m vrijdag: 07.30 - 17.15 uur
Zaterdag: 08.30 - 11.45 uur

Hoofdgraaf 69a | 4281 NN Andel | 0183-441263
verkoop@tankens.nl | www.tankens.nl

EET U MEE

In december hadden we niet kunnen vermoeden dat zelfs 29 januari niet door zou gaan. Wat een teleurstelling, maar de meesten begrepen het. En hopelijk heeft het presentje rond kerst wat verzacht! Nu kijken we weer hoopvol uit naar 19 februari! De daaropvolgende staat gepland op 19 maart. We hopen alle "oude" gezichten weer te zien en misschien ook wel nieuwe! Welkom als u of jij vaak alleen aan tafel zit! Inloop vanaf 17.00 uur, als van ouds in de Schutskooi.

En: we hebben een nieuwe service in het leven geroepen: een taxi! Als u daarvan gebruik wilt maken mag u bellen naar (0183) 512944, Gerrit Versteeg. U wordt dan gehaald en ook weer thuisgebracht!

Met hoop en groeten,
Marja, Elly en Hannie

NOOT VAN DE REDACTIE

De maand februari is al weer een paar dagen oud en er verandert niet veel, want het weer is hetzelfde als in januari, de mensen zijn ongeveer hetzelfde, maar de pandemie verandert het meest. Inmiddels zijn we bijna 2 jaar verder en lijkt het erop dat we zo langzamerhand het gewone leven weer kunnen oppakken. U kunt lezen in deze Aktu-Ael dat er weer meer kan/mag. AFC oefent weer, OV Juliana organiseert weer meer,

WEES JEZELF

ER ZIJN AL

ZOVEEL ANDEREN

Loesje

PCOB doet hetzelfde enz. enz. Dat voelt goed en geeft weer meer lucht en zo kunnen we met elkaar weer uitzien naar samen dingen doen. Ook kerkelijk zijn er veranderingen, want dankbaar is de Geref. Kerk de Voorhof met de komst van dominee Matthea Klaasse-Mesch,

die het beroep heeft aangenomen om te komen werken in deze kerk. Zij woont nu nog met haar man Carlo en 4 kinderen in Waalwijk, maar zij hopen in Andel een huis te kunnen vinden, wat voor haar natuurlijk fijner is, want op en neer reizen versterkt niet de band die ze wil opbouwen met de kerkelijke gemeenschap en het dorp. Wij heten dit gezin welkom in ons mooie dorp en wensen haar een mooie tijd en veel zegen toe bij haar werk, eind maart is de bevestiging.

Zoals overal is er in elk dorp vreugde en verdriet, mensen die overlijden en mensen die genoodzaakt zijn te verhuizen omdat ze thuis niet meer de zorg krijgen die nodig is, allemaal moeilijke en lastige keuzes, die door vaak kinderen gemaakt moeten worden. Soms geeft het toch weer positieve resultaten en worden mensen weer meer actiever omdat er van alles wordt georganiseerd en zo met elkaar bezig zijn is goed, want de eenzaamheid onder ouderen is groot. Het is zo mooi om te zien als op vrijdag de Notenhoff met zijn bewoners en vrijwilligers aan de wandel gaan en eindigen op de markt om een visje te eten.

In de maand januari hadden we tot groot verdriet van families weer een aantal mensen die zijn overleden en die in Andel goed bekend waren. Zo overleed op 15 januari mw. Schouten-van de Voort op 91 jarige leeftijd. Mevrouw Schouten woonde sinds zij trouwde met Nico Schouten van Schouten BV in Andel en woonden eerst op de hoek Hoofdgraaf/Langenhof en daarna in

Wilt u een prettig binnenklimaat?

Zowel koelen als verwarmen!

HBA AIRCO SERVICE

Installatie • reparatie • onderhoud • service

Neem contact op voor een vrijblijvende offerte met Herman Bouman.

Telefoon 06 - 10 47 30 97 E-mail herman@hba-airco.nl

de Hoofdgraaf achter de fam. Smits. Inmiddels is het huis zichtbaar, door de bouw in de Bronkhorst. Ze kregen 8 kinderen en veel klein- en achterkleinkinderen. De kinderen zorgden goed voor hun moeder, ze gingen regelmatig wandelen met haar door het dorp en het moet een groot gemis zijn dat het "warme thuis" er niet meer is. Heel veel sterkte voor de grote familie Schouten.

Op 17 januari overleed op 73 jarige leeftijd in Poederloij Jos Smits, bij veel Andelnaren goed bekend. Jos en zijn vrouw Eeltje woonden met hun kinderen jaren in Andel en hij was actief bij de tennisvereniging, waar hij zijn sporen wel heeft verdiend. Ook in het dorp was hij actief en ook betrokken bij de Bloesemhoff.

In De Poort woonden Peter van Oudheusden en zijn in 2020 overleden vrouw Neeltje en nu is op 22 januari ook Peter overleden op 75 jarige leeftijd. Peter en zijn vrouw kwamen uit Waardhuizen en verhuisden naar De Poort in 2010/2011. Zijn zoon en gezin woonden ook in Andel en dan is het fijn om dichterbij te zijn.

Wij wensen al deze families heel veel sterkte en kracht, want het gemis is groot voor iedereen en daar is tijd voor nodig om dat te verwerken.

De komende weken staan in het teken van de Olympische Winterspelen in China dus wensen wij iedereen veel kijk plezier en hopen op veel succes bij de sporters.

Ria van der Linden-Verhoeven

EVENEMENTEN KALENDER

FEBRUARI 2022

- 12 AFC: Jeugd muziek dag Altena.
19 Eet u Mee: 17.00 uur in de Schutskooi.
20 Geref. Kerk: Jeugddienst met Paul Balogh.
23 OV Juliana: Ledenvergadering.

MAART 2022

- 2 Sparta '30: Kinderbingo.
19 Eet u Mee: 17.00 uur in de Schutskooi.
30 Geref. Kerk: Jeugddienst met Corine Zonneberg.

APRIL 2022

- 9 OV Juliana: Dorpsquiz 2022.
? OV Juliana: Koningsdag met kleine feestweek.
24 Geref. Kerk: Jeugddienst - Hans Borghuis.
27 OV Juliana: Koningsdag.

MEI 2022

- 15 Geref. Kerk: Jeugddienst met Jacques Brunt.
21 AFC: Hafabra concert.

JUNI 2022

- 4 AFC: Aelse dag.
18 AFC: Jeugdmuziekdag Almkerk.

JULI 2022

- 9 AFC: Concert in Wierden.

AUGUSTUS / SEPTEMBER 2022

- ? OV Juliana: Feestweek.

OKTOBER 2022

- 17-10 t/m 22-10
Collecte: Stichting Olopikidong'oe.

Nieuw / Alle evenementen zijn onder voorbehoud.

**Bouwbedrijf
H.van Noorloos B.V.**

Kerkstraat 23 4281 LL Andel Tel. 0183-442157

Autobedrijf

van

Willegen

Andel

bv

UW MAZDA EN HYUNDAI SPECIALIST ALS OOK VOOR ALLE OVERIGE MERKEN

Burgemeester v.d. Schansstraat 26, 4281 LJ Andel
vanwillegenandel@carprof.nl

T 0183 - 44 12 89
www.vanwillegen-andel.nl

carprof
Garage voor alle merken

Inleiding

Soms moet ik me weleens inhouden en trek ik mijn bijna opmerking snel in. Want niemand is verplicht dit dorpsblad te lezen wat met veel zorgvuldigheid tot stand is gekomen met medewerking van redactie, sponsors en doormiddel van het inleveren van tekst/nieuws. Ik wil bij een vraag dan direct de opmerking maken dat het antwoord van de vraag al in de Aktu-Ael gestaan heeft. Het heeft natuurlijk met interesse om het te lezen te maken over wat er zoal in het dorp wel of niet gebeurt.

Verbodsborden Bronkhorst

Als Dorpsraad hebben wij de gevaarlijke bouwwegen met stelconplaten bij de gemeente aangekaart. Vooral in het donker en bij slecht weer zijn deze wegen gevaarlijk voor wandelaars en fietsers en dat is ook bewezen. Wij hebben aangegeven dat de gemeente verantwoordelijk is als er iets gebeurt. Een verkeerstechnicus heeft er actie op ondernomen, gezien de borden die geplaatst zijn, zodat de verantwoording nu bij genoemde weggebruikers ligt.

Al jaren organiseert het Oranje Fonds de actie NLDOET. Dit jaar voor de 18^e keer. Zij maken het

voor alle stichtingen en verenigingen, die o.a. nieuwe vrijwilligers kunnen gebruiken, weer mogelijk om mee te doen aan de grootste vrijwilligersactie van ons land. Wij als Dorpsraad Andel willen hier ook aan meedoen en hebben de bij ons bekende buurtverenigingen een mail gestuurd met de vraag of die mee willen doen met het schoonmaken van Andel, ofwel vuil verwijderen van straten, bossen enz. De

gemeente Altena zal ons voorzien van grijpers, zodat er zo min mogelijk gebukt hoeft te worden om rugproblemen te voorkomen. De actie wordt gehouden op 12 maart. Vanaf het plein bij de Romboutstoren kan vanaf 9.30 uur gestart worden met een bakje koffie of thee en kan de gripper en vuilniszak opgehaald worden. Als Andel 'schoon' is kan de vuilniszak teruggebracht worden bij de Toren. Mocht u nog niets van uw buurtvereniging gehoord hebben en toch mee willen doen, geef dit dan door voor 28 februari aan Kees van der Linden, tel. 06-5394540 of via c.vanderlinden@hetnet.nl en geef ook aan of u in het bezit bent van een gripper. Wij hopen op een grote groep mensen die Andel schoon wil maken.

Bouwen

- de aannemer is gestart met het opknappen van kozijnen en houtwerk, incl. het schilderwerk van de 3 seniorenwoningen in de Kon. Emmastraat. De muren worden op een later tijdstip gesausd omdat het nu simpelweg te vochtig is. Wanneer ook dat gereed is, gaan de woningen in de verkoop.
- binnenkort kan Bazalt Wonen ook iets vertellen over de voordeuren van de bouw van de overige 12 starterswoningen in dezelfde omgeving. We houden u op de hoogte, want contact met de gemeente is gelegd.
- op De Bronkhorst fase 2 zijn gedeeltelijk al huizen voorzien van daken. De aannemer doet zijn best alle huizen voor de bouwvak op te leveren, maar dan moeten de weersomstandigheden meewerken.

Bussenprobleem Curio

We maakten al bekend in de laatste uitgave dat er op 1 februari een raadsvergadering zou zijn, waarin

beslist zou worden of er wel of geen transferium vanaf de Hoge Maasdijk zou komen. Nu kunnen we aangeven dat de raad beslist heeft dat het er komt, zodat de bussen niet meer door de Hoofdgraaf komen om de leerlingen af te leveren en op te halen. Een voorstel van oud raadslid Joost Kant is gehonoreerd en alle ingeleverde varianten zijn opzij geschoven. Als we het over deze persoon zijn raadsperiode hebben, kunnen we ook constateren hoe lang dit onderwerp al speelt. Ook de Dorpsraad had varianten voorgesteld om de bussen uit de Hoofdgraaf te weren vanaf de Romboutstoren. De vorige keer schreven wij al dat er altijd voor- en tegenstanders zijn en dat de raad uiteindelijk het laatste woord heeft en zo hoort het ook. Maar die tegenstanders kunnen ook belangrijke aanbevelingen hebben gedaan en daar behoort goed naar gekeken en onderzocht te worden. Veiligheid in al zijn facetten is bij dit item een belangrijke zaak en mag niet onderschat worden. Nu vaart achter de uitvoering van het project zonder allerlei obstakels. Het geld ligt klaar.

Fiets-Accu-Oplaadpunt

De gemeente heeft ons 2 oplaadpunten geschonken voor algemeen gebruik. Gemakkelijk voor fietsers die Andel bezoeken, even een pauze nemen om iets te eten of te drinken, terwijl hun accu inmiddels wordt opgeladen. De laadpalen met stopcontacten worden in de ronding van het pleintje voor het kapelletje, tegenover de plaats waar de kerstboom van de Oranjevereniging altijd komt te staan. Dus de Oranjevereniging kan dan ook van een deugdelijk stopcontact gebruik maken. De Dorpsraad zal zelf de paal in de grond bevestigen en de aansluiting door Installatiebedrijf Nuvelstijn laten verzorgen.

DORPSRAAD ANDEL (vervolg)

Kapelletje

We hebben u al eerder verteld dat het kapelletje in het teken van duurzaamheid zou worden aangepast, gelijktijdig met de restauratie van de Toren. Verwarming, keukenblok en toilet zou een welkome aanwinst zijn voor degenen die er gebruik van maken o.a. de ploeg van het onderhoud rond te Toren en de leden van de Jeu de Boules Vereniging "Onder de Toren". Op de foto kunt u zien wat Tankens Andel BV ervan gemaakt heeft. Aangepast aan de stijl die dit kapelletje uitstraalt. Boven in de foto nog een gedeelte van één van de twee verwarmingselementen. Het elektriciteitsgedeelte is ook verzorgd door Installatiebedrijf Nuvelstijn. Al met al een hele verbetering.

Namens Dorpsraad Andel
Frans Sterrenburg

ORANJEVERENIGING JULIANA

Felicities

Maandag 31 januari jl. heeft prinses Beatrix haar 84ste verjaardag mogen vieren. We willen haar daarmee nog van harte feliciteren.

Op welke manier ze dit feestje heeft gevierd wordt nooit bekend gemaakt. Beatrix is onze koningin geweest van 1980 t/m 2013. In 2007 is ze op Koninginnedag in de voormalige gemeente Woudrichem op bezoek geweest, wat velen van ons zich nog goed kunnen herinneren. Als Oranjevereniging hebben we daar goede herinneringen aan.

Op 2 februari 2002 zijn koning Willem-Alexander en koningin Maxima in het huwelijksbootje gestapt. Dit is dus 20 jaar geleden. Wat ze op deze feestelijke dag met hun kinderen hebben gegeten is niet bekend gemaakt. Wat we wel weten is dat het lievelingseten van koningin Máxima een schnitzel met friet is. Dus, wie weet....

Jaarvergadering

Bij deze worden onze leden van harte uitgenodigd om de jaarvergadering van Oranjevereniging Juliana bij te wonen. Dit is op woensdagavond 23 februari a.s. vanaf 20.00 uur. Net als vorig jaar kiezen we ook dit jaar voor een online vergadering. Om deel te kunnen nemen heb je een link nodig. Daarom vragen wij

je je naam en e-mailadres uiterlijk maandag 21 februari te sturen naar info@ovjuliana.nl. Gegevens ontvangen jullie dan op de dag van de vergadering. Hartelijk welkom allemaal op 23 februari.

Dorpsquiz 2022

Zoals het er nu naar uit ziet kunnen we onze Dorpsquiz weer gaan spelen! Deze staat gepland op zaterdagavond 9 april a.s. Natuurlijk houden we als werkgroep bij het maken van de quiz rekening met de maximale en veilige groepsgrootte. Houd de berichten dus goed in de gaten en schrijf je in.

Koningsdag woensdag 27 april

De grote vraag is nog steeds hoe deze dag er dit jaar uit gaat zien in Andel. Maar natuurlijk mag je van ons verwachten dat deze niet ongemerkt voorbij zal gaan.

Lid worden van Oranjevereniging Juliana

Misschien hebt u al eens gedacht lid te worden van onze Oranjevereniging. Voor € 15,- per jaar steunt u ons en doen wij ons best om Andel een stukje leuker en gezelliger te maken. Stuur daarom snel een mailtje naar w.steenhoven1@kpnplanet.nl, of maak gebruik van het inschrijfformulier op onze website www.ovjuliana.nl. Natuurlijk mag je ook een PB'tje sturen via Facebook of een DM via ons Instagram-account [ov_juliana_andel](https://www.instagram.com/ov_juliana_andel).

Gerard Millenaar

TERREIN ROND HERVORMDE KERK IN- GRIJPEND VERANDERD, EN DAT IS NIET VOOR HET EERST

door Teus van Tilborg

Het zal u zeker niet zijn ontgaan. Het terrein rond de hervormde kerk is ingrijpend veranderd. Groen, vaak spontaan ontstaan, is verwijderd. De tegels van het kerkplein zijn weggehaald en vervangen door stenen en half verharding. Langs de Dominee Talmalaan zijn parkeerplaatsen aangelegd en vanaf deze straat is een nieuwe ingang aangelegd.

TERREIN ROND HERVORMDE KERK IN- GRIJPEND VERANDERD, EN DAT IS NIET VOOR HET EERST (vervolg)

Het bestaande, uit de toon vallende, hekwerk om het terrein is verwijderd. Verder zijn om het kerkgebouw nieuwe wandelpaden aangelegd die uitnodigen een rondje om het gebouw te maken. Kortom, er is veel veranderd met onder andere als resultaat dat het kerkgebouw veel meer in het zicht is gekomen. De kerk heeft meer uitstraling gekregen. Nodigt uit voor een bezoek.

Niet voor het eerst

Het is niet voor het eerst dat het kerkterrein is veranderd. De bij dit artikel afgedrukte foto's geven daarvan een mooi beeld. Trouwens ook de directe omgeving is ingrijpend veranderd. De Kerkstraat en de Dominee Talmalaan waren er nog niet. Elke tijdperiode heeft zo zijn eigen beeld. Ze laten ook de ontwikkeling van het kerkgebouw zien. Al in 1275 stond op deze plek een kapel. Rond 1450 was er een totale herbouw met rond 1550 een uitbreiding in westelijke richting. De van oorsprong rooms-katholieke kerk was gewijd aan Sint Maarten. Van de twee kerken in het dorp is dit waarschijnlijk de oudste. Van oorsprong is het een eenvoudige zaalkerk zonder een torentje zoals op bovenstaande foto nog goed te zien is. In 1852 is er flink stuk aangebouwd en kwam er ook een torentje op. De kerk werd bekend als de 'blauw kerk' vanwege de blauwe

kleur van de gevels. Sinds wanneer dat is, is me niet bekend. Wellicht sinds 1941. In dat jaar geeft het college van klerkvoogden namelijk opdracht het gebouw van buiten te laten schilderen. Ruim een eeuw heeft de kerk in deze vorm bestaan. In 1959 kwam opnieuw een forse uitbreiding en daarmee ook een ingrijpende verandering tot stand. Het werd het gebouw zoals het er nu staat. Daarvoor, in 1949, is de consistorie, de aanbouw aan de westzijde, gerealiseerd. Het verving een eerdere, verouderde aanbouw.

Begraven in de kerk

Vroeger was het gebruikelijk in de kerk te begraven. Dat is ook in deze kerk gebeurd volgens de grafzerk van ambachtsheer Pieter Scharp en zijn echtgenote Ida Royer die bij de restauratie en verbouw van 1959 gevonden werd en tot voor kort in de kerk lag. Sinds 1 januari 1829 is bij Konink Besluit verboden nog langer in de kerk te begraven. Vooral om hygiënische redenen. Sindsdien wordt veelal bij of rond de kerk begraven, op het kerkhof. Bij veel kerken ziet men dan ook vaak veel grafmonu-

menten. Het valt op dat bij deze kerk slechts enkele grafmonumenten te zien zijn. Drie, om precies te zijn. Dat wil niet zeggen dat er niet meer personen begraven liggen. In de archieven ben ik tegengekomen dat in elk geval in 1906, 1908, 1909 en 1915 er overledenen begraven zijn, respectievelijk 2, 3, 8 en 5. Bekend is ook dat op de plek waar later de consistorie is gebouwd in 1927, iemand is begraven. Op verzoek van de familie was in de vloer boven de zerk een luik aangebracht. Als dat weggehaald werd was de zerk te zien.

Begraven op het kerkhof

Op het kerkhof zijn nog drie grafmonumenten te zien en daar zal die van de familie Scharp nog bijkomen. Begin jaren '50 van de vorige eeuw is voor het laatst begraven op het kerkhof bij de kerk. De grafmonumenten westelijk van de consistorie herinneren hieraan. Het betreft de graven van Willem den Dekker, overleden op 11 april 1952 en Hendrika Straver-Kamerman, overleden op 24 december 1953.

ANDEL, Ned. Herv. Kerk

Andel. (N.B.) Ned. Herv. Kerk

TERREIN ROND HERVORMDE KERK IN- GRIJPEND VERANDERD, EN DAT IS NIET VOOR HET EERST (vervolg 2)

Achter de kerk ligt de grafzerk met daarop de namen van Wilhelmina van Wijgerden-Crielaard, overleden op 11 mei 1919, haar man Hendrik van Wijgerden, overleden op 30 juni 1919 en hun zoon Johan van Wijgerden, overleden op 30 juni 1937. De zerk vermeldt dat Hendrik in leven ouderling was in de Gereformeerde Kerk en wethouder van de gemeente Andel. Hendrik was sinds mei 1909 raadslid voor de

Anti Revolutionaire Partij (ARP). In 1916 werd hij wethouder wat hij ook nog was tijdens zijn overlijden. G. Millenaar werd tijdelijk als zijn opvolger benoemd na zijn overlijden. Opvallend is dat zij als lid van de Gereformeerde Kerk hier begraven zijn en niet op de begraafplaats bij de Romboutstoren. Ook die was in het verleden eigendom van de Hervormde gemeente. Vandaar dat veel leden van deze gemeente daar begraven zijn. Dominee A.D. van der Put, bijna 40 jaar hervormd predikant in Andel, ligt er met zijn echtgenote bijvoorbeeld begraven. Maar ook burgemeester Van der Schans en slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog. Ook de gereformeerde predikant Arie Pieter Lanting. Dit om maar een paar voorbeelden te noemen.

De begraafplaats bij de Romboutstoren bestond in feite uit twee gedeelten. Een bijzondere begraafplaats, eigendom van de Her-

vormde gemeente en een algemene, eigendom van de burgerlijke gemeente Andel. Voor deze laatste begraafplaats stond het kerkbestuur in 1871 een stuk grond af. Dit vloeide voort uit een in 1870 in werking getreden nieuwe Wet op de lijkbezorging die bepaalde dat elke gemeente een eigen gemeentelijke begraafplaats moest hebben, of moest regelen dat op een bijzondere begraafplaats een algemeen gedeelte kwam. De beide begraafplaatsen waren slechts van elkaar gescheiden door een beukenhaag. In de jaren '50 van de vorige eeuw is de kerkelijke begraafplaats in eigendom overgegaan naar de burgerlijke gemeente Andel. Toen ook is de algemene begraafplaats aan de Neer Andelse weg aangelegd en wordt er ook niet meer begraven bij de Romboutstoren.

**UITERSTE
INLEVERDATUM KOPIJ :
2 MAART 2022**

**VERHOEVEN
kleurt**
Alperenstraat 1-3 4816 HV Giesse Tel. 0883 - 44 50 49

ANDELS FANFARE CORPS

We mogen weer repeteren! Maandag 17 januari hebben wij als vereniging onze wekelijkse repetities hervat. Het is fijn dat wij weer samen muziek mogen maken. Lijkt het jou ook leuk om muziek te maken? Of speel jij een instrument en ben je op zoek naar een muziekvereniging? Stuur dan een mailtje naar info@andelsfanfarecorps.nl en kom gezellig langs om te proberen!

Winterconcert Horizons

Het winterconcert 'Horizons' is terug te zien via <https://youtu.be/5CxtJAWYQiQ>

Sponsorkliks – Online shoppers opgelet!

Met Sponsorkliks kan je zelf een financiële bijdrage leveren aan AFC, zonder dat het jou een cent extra kost! Ben je van plan om online spullen aan te schaffen? Bestel dan online via bijv. Bol, Coolblue of MediaMarkt. Een percentage van het aankoopbedrag gaat dan ook naar AFC. En nogmaals, het kost niets extra!

Wil je AFC ook GRATIS sponsoren?

Zorg er dan voor dat je voortaan jouw online aankopen doet via de Sponsorklikspagina van AFC. Voor jou een kleine moeite, voor AFC zijn het directe inkomsten. Je kan hiervoor klikken op de banner op onze website of rechtstreeks naar

Koop je wel eens bij één van de volgende webwinkels?

Ga dan voortaan eerst naar onze clubwebsite en klik op de Sponsorkliks banner. Van elke aankoop via Sponsorkliks bij een van de aangesloten winkels gaat een percentage naar onze vereniging. Zonder dat het je iets extra's kost! Een kleine moeite toch?

Sponsorkliks
© 2015

www.sponsorkliks.com gaan. Klik vervolgens op het logo van de winkel. Link naar de Sponsorklikspagina van AFC:

<https://www.sponsorkliks.com/products/shops/php?club=9875>

Om te zorgen dat u helemaal up-to-date blijft kunt u ons volgen op Facebook

www.facebook.com/AndelsFanfareCorps/ of een bezoek brengen aan onze website www.andelsfanfarecorps.nl.

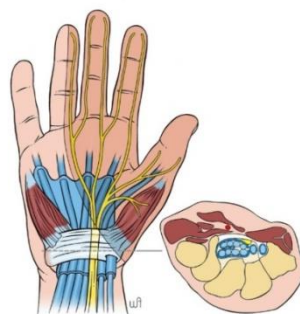
Marit van der Ham

CARPAAL TUNNEL SYNDROOM

In onze pols hebben we aan de handpalmzijde een prachtige tunnel zitten waar een bloedvat doorheen loopt, verschillende buigpezen van de pols en een zenuw, die een deel van de hand van gevoel voorziet en spieren aanstuurt die we nodig hebben bij de functie van de hand.

De tunnel wordt begrensd door botstructuren van de pols en een stevig bandje: het ligament transversale carpal.

Vaak raakt de zenuw beknelde doordat deze gezwollen is en klachten veroorzaakt maar het kan ook vocht zijn wat in de tunnel zit waardoor de zenuw beknelde raakt. De klachten die kunnen ontstaan zijn:

- Tintelingen in de vingers met name 's nachts
- Een onrustig gevoel in de hand en pijnklachten
- Vaak met de handen moeten wapperen
- Verminderde knijpkracht
- Verminderde fijne motoriek
- Dunner wordende duimmuis

Deze klachten komen het meeste voor bij vrouwen in de leeftijd van 40-60 jaar en ontstaan vaak bij overbelasting en specifieke houdingen van de hand (denk aan kappers, mondhygiënist, tandartsen).

Verder kunnen de klachten ook voorkomen bij:

- Zwangerschap (vocht vasthouden)
- Diabetes, reumatoïde arthritis (eveneens een vochtprobleem)
- En dus veel herhaalde, specifieke bewegingen van de pols en hand

Bij de fysiotherapeut kunt u terecht voor een juiste diagnose. Er zijn testen die samen met uw verhaal kunnen bevestigen dat u deze klachten heeft.

Wat zijn de behandelingen die de klachten kunnen doen verminderen:

- Een spalk met name in de nacht geeft verlichting van de klachten
- Oefeningen en houdingsinstructies kunnen de klachten af doen nemen

Als deze behandeling niet werkt kunt u doorverwezen worden naar een neuroloog. Een injectie in de tunnel kan soms verlichting geven en een andere veel gebruikte techniek is het klieven van het ligament transversale carpal. Ook na een operatieve ingreep is het verstandig om voor advies en oefeningen contact op te nemen met de fysiotherapeut. Immers, als u te snel uw activiteiten weer oppakt, kan het zijn dat het litteken verhardt en de buigpezen verdikken.

Meer informatie nodig? Neemt u gerust contact op met de praktijk: tel. 0183-441681 of info@fysiotherapieandel.nl

**BEKKENPIJN
MANUELE
THERAPIE**
SPECIFIEKE TRAININGEN

Bewegen is onze kwaliteit

info@fysiotherapieandel.nl www.fysiotherapieandel.nl

0183 441681

ANDEL FYSIOTHERAPIE

tioneel onderwerp, maar we menen dat de geschiedenis niet mag worden vergeten. De middag begint om 14.30 uur en wordt gehouden in de Schutskooi aan de Beatrixstraat.

Iedereen is van harte welkom!

Wel houden we ons aan de regels die door de regering zijn gegeven: mondkapjes op, handen ontsmetten, 1,5 m. afstand en zo weinig mogelijk lopen door de zaal.

Oproep !

Graag willen wij een oproep doen om het spreekwoordelijke stokje aan jongere leden over te dragen die de afdeling Andel van nieuwe

energie en activiteiten kunnen voorzien. Immers, van onze leden zijn er ca. 40 leden jonger dan 70 jaar. Daarnaast wonen in Andel nog veel personen in deze leeftijdsgroep. Daarom vragen wij u, kom eens naar een middag of informeer eens bij een van de bestuursleden over het lidmaatschap van PCOB-afdel. Andel. Vraag ook eens wat u voor de senioren van Andel kunt betekenen en geef uw ideeën door

aan het bestuur.

Via internet kunt u ook informatie vinden op de website van KBO/PCOB. Op het mooie blad KBO/PCOB magazine kunt u zich al abonneren voor € 25,-, dan krijgt u 10 nummers, een jaargang. Heel veel informatie vindt u hier over de belangenbehartiging voor senioren in Nederland.

UIT DE LANDELIJKE NIEUWS-BRIEF KBO-PCOB

Onderzoek KBO-PCOB: senioren zijn gelukkige denkers

Ruim driekwart (76%) van de senioren vindt zichzelf een gelukkig mens. Slechts een klein deel (5%) voelt zich niet zo gelukkig. Dit blijkt uit een onderzoek van seniorenorganisatie KBO-PCOB naar zingeving. Hieruit blijkt ook dat een grote meerderheid (88%) nadenkt over levensvragen als 'Wat kan ik voor anderen betekenen?', 'Hoe kunnen we op een menswaardige wijze samenleven?' en 'Wat doe ik met de tijd die mij resteert?'. Levensvragen houden senioren bezig, toch worden deze gedachten maar weinig gedeeld. Zes op de tien (64%) zegt af en toe eens met anderen hierover te praten. Twintig procent doet dit nooit. Toch is die behoefte er wel.

Voor u gelezen op de site van Brandweer Nederland, belangrijk voor jong en oud!!

10 TIPS OM VEILIG OP TE LADEN

PCOB-afdel. Andel

De eerste nog steeds niet bijzonder enerverende maand van dit jaar ligt al weer achter ons. Toch blijven wij verwachtingsvol uitzien naar betere tijden, waarin het weer vanzelfsprekend wordt dat wij zelf mogen bepalen wat we wel of niet gaan doen. We kunnen natuurlijk niks voorspellen, die kunst verstaan wij niet. Maar we kunnen elkaar wel ondersteunen en helpen. **Onthoud van 't oude jaar alleen de beste dagen, en zie met goede moed en vertrouwen de dagen van 2022 tegemoet.**

Als PCOB gaan we zoals we gewend zijn aandacht geven aan onze senioren in Andel. De ledenmiddagen gaan weer door en de ontmoeting met elkaar is van groot belang. De ledenmiddag in maart wordt gehouden **op woensdag 16 maart**, voor deze middag hebben we dhr. Piet Pruijssers uitgenodigd, hij komt ons vertellen over Kamp Vught, hoe dat gebruikt werd tijdens de 2^e wereldoorlog. Een emo-

Wij realiseren graag al uw tweewielerswensen

- deskundig persoonlijk advies
- een ruime keuze
- de beste merken

Graag tot ziens,
Het Van Helden Tweewielers team

Nijverheidstraat 1 4283 GW Giessen Tel. (0183) 44 35 27 info@vh2w.nl www.vh2w.nl

PCOB (vervolg)

1. Lees de gebruiksaanwijzing van de fabrikant en volg deze op.
2. Gebruik alleen de originele oplader die bij het apparaat geleverd wordt.
3. Leg een batterij niet in het volle zonlicht. Zorg ook dat de batterij niet te koud wordt.
4. Laad de batterij minstens eens in de drie maanden op.
5. Apparaat gevallen, beschadigd of vervormd? Leg 'm buiten neer en lever 'm zo snel mogelijk in.
6. Heeft de batterij onderhoud nodig? Ga niet zelf aan de slag, maar laat dit altijd aan een deskundige over.
7. Leg een apparaat (of batterij) tijdens het opladen vrij neer op een stabiele, onbrandbare plek.
8. Laad de batterij bij voorkeur overdag op.
9. Haal de stekker uit het stopcontact als de batterij vol is.
10. Laad een batterij op in de buurt van een rookmelder en houd toezicht tijdens het laden.

Als het mis gaat met een accu of batterij, denk altijd aan je eigen veiligheid. Is er gevaar? Bel 112! Bij lithium-ion batterijen kan er heftige ontbranding plaatsvinden. De gassen die vrijkomen zijn giftig. Adem deze dus niet in. Kleine batterijen kunnen worden geblust met water, poeder en schuim. Herken deze signalen. Ze geven aan dat er (waarschijnlijk) een probleem is met de batterij: • Lekkende vloeistof • (Overmatige) hitte • Sterke geur • Rook • Vonken, zie, voel of ruik je dit? Neem dan de volgende stappen: • Stop onmiddellijk met het gebruik van het apparaat en haal het apparaat los van de oplader • Breng het apparaat naar buiten en houd het uit de buurt van brandbare materialen. • Let op: doe dit alleen als dit veilig kan! • Bel 112 als er een heftige rookontwikkeling is of als er een brand ontstaat. • Bij twijfel, bel altijd 112, brand vermijden? Trek je oplader uit het stopcontact.

Een belangrijke site van de RABO-bank is IkWoonLeefZorg, een aanrader voor iedereen die 55+ is. U vindt hier heel veel nuttige informatie, waar u uw voordeel mee kunt

doen. Niet alleen over geldzaken, maar vooral ook over algemene dagelijkse onderwerpen. Ga deze site eens bekijken. **Van harte aanbevolen.**

Het bestuur van PCOB-afd. Andel:

Adri van Breugel-van Andel
voorzitter - tel. 0183-442013
Nellie Hobo-van Noorloos
secretaris -tel. 0183-442340
Arie van den Bogerd
penningmeester -tel. 0183-442365
Marja Versteeg-Timmermans
alg. bestuurslid - tel. 0183-512944

Op woensdag 2 maart is er kinderbingo. Voor de kinderen t/m de JO-8 is dit van 13.30 t/m 15.00 uur. Voor de JO-10 t/m JO14 zal het van 15.30 t/m 17.00 uur zijn.

De jeugdcommissie

Rookworsten Actie

Beste Sparta'30 leden,

In de maand **Februari** zal er een online rookworsten verkoopactie gehouden worden. De rookworsten worden gemaakt door Slagerij Vos uit Veen.

De verkoopactie wordt door de jeugdcommissie van Sparta'30 georganiseerd, dit om activiteiten voor de jeugd te kunnen blijven organiseren.

U kunt uw rookworsten bestellen tot dinsdag 15 februari 2022 via de mail info@sparta30.nl of via whatsapp 06-25343985 (Louise Bouman).

In week 8 worden ze bij u thuisbezorgd.

Alvast super bedankt voor uw bestelling.

Hartelijke groet,

De Jeugdcommissie van Sparta '30

1 rookworst voor € 3,50
2 rookworsten voor € 7,-
OF
3 rookworsten voor € 10,-

